

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 710/2016-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 23. novembra 2016 predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED] [REDACTED], zastúpeného obchodnou spoločnosťou HODOR advokatska kancelaria, s. r. o., Vrátna 40, Košice, v mene ktorej koná konateľ a advokát JUDr. Radoslav Hodor, vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Košice II v konaní vedenom pod sp. zn. 38 Cb 153/2013 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 12. októbra 2016 doručená sťažnosť [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“) vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva

na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Košice II (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 38 Cb 153/2013.

2. Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ v procesnom postavení žalovaného v konaní o zaplatenie 2 721,90 eur s príslušenstvom vedenom na okresnom súde pod sp. zn. 13 Cb 153/2013 namieta prietahy v konaní.

Ako ďalej uvádza, „*Odporca (OS KE II) na základe žaloby žalobcu /navrhovateľa/ [REDAKOVANÉ] vydal dňa 22.05.2013 v konaní sp. zn. 38 Cb 153/2013 (pôvodná sp. zn. 30 Rob 20/2013) platobný rozkaz (PR), ktorým uložil zaplatiť sťažovateľovi ako odporcovi žalovanú sumu s príslušenstvom. Proti tomuto PR podal sťažovateľ prostredníctvom svojho PZ dňa 05.06.2013 odpor. K tomuto odporu sťažovateľa sa žalobca vyjadril podaním zo dňa 12.07.2013 doručenému odporcovi ako konajúcemu súdu dňa 15.07.2013. Od tejto doby bol odporca ako konajúci súd vo veci úplne nečinný až doteraz, t. j. po dobu viac ako 3 rokov a dvoch mesiacov. Počas uvedenej doby neobdržal sťažovateľ a ani jeho PZ žiadne podanie, výzvu, predvolanie na pojednávanie z ktorých by bolo zrejmé, že odporca vo veci riadne koná.*

Odporca až dňa 20.09.2016 vydal a následne doručil PZ sťažovateľa uznesenie, ktorým uložil sťažovateľovi aby sa v lehote 15 dní od jeho doručenia písomne vyjadril k žalobe spolu s poučením. Súčasne zaslal sťažovateľovi aj predvolanie na pojednávanie nariadené na 22.11.2016. Z odôvodnenia označeného uznesenia okrem iného vyplýva, že ak sa sťažovateľ v lehote určenej odporcom k žalobe nevyjadrí, môže odporca vo veci rozhodnúť rozsudkom pre zmeškanie podľa ust. § 273 CSP. Odporca s poukazom na uvedené podľa názoru sťažovateľa žiadnym spôsobom neprihliada na skutočnosť, že sťažovateľ sa už v odpore meritórne k veci vyjadril tak, že vzniesol námietku premlčania uplatneného nároku žalobcu a žalobu navrhol po vykonaní dokazovania v celom rozsahu zamietnuť.

Pokiaľ sa jedná o vec samú, z obsahu listín je zjavné, že sa jedná po právnej stránke o jednoduchú vec, kde je navyše podľa názoru sťažovateľa nárok žalobcu premlčaný. Sťažovateľ preto aj vzniesol námietku premlčania. Sťažovateľ však nemá žiadnu vedomosť o tom, že by existovali v danej veci objektívne prekážky, ktoré by bránili odporcovi vo veci

konať bez prieťahov od 15.07.2013 do 20.09.2016, t. j. po dobu troch rokov a viac dvoch mesiacov...

Rovnako aj postup odporcu v súvislosti s vydaním vyššie označeného uznesenia, ktoré nezohľadňuje už podaný odpor sťažovateľa, tento nepovažuje za právne legitímny...

Skutočnosť, že odporca vo veci nariadil pojednávanie, nemôže podľa názoru sťažovateľa zmierniť a ani úplne zahladiť porušenie povinností odporcu konať bez zbytočných prieťahov a ani porušenie práva sťažovateľa na konanie bez zbytočných prieťahov. Navyiac nariadenie pojednávania nedáva samo o sebe aj vzhľadom na doterajší postup záruku, že odporca bude už v budúcnosti konať bez zbytočných prieťahov...

Predmetná právna vec nie je natoľko komplikovaná a náročná, aby mohla ospravedlniť prieťahy v konaní Okresného súdu Košice II. Taktiež správanie sťažovateľa v predmetnej právnej veci absolútne nezapríčinilo spôsobené prieťahy v konaní.

Nadmerné množstvo vecí, v ktorých štát musí zabezpečiť konanie a ani prípadná výmena sudcov nemôžu byť dôvodom na zmarenie uplatnenia práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov a v konečnom dôsledku nezbavujú štát zodpovednosti za pomalé konanie spôsobujúce zbytočné prieťahy v súdnom konaní.“

3. Na základe uvedeného sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd po prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie konštatoval porušenie sťažovateľom označených práv (bod 1), okresnému súdu prikázal v konaní vedenom pod sp. zn. 13 Cb 153/2013 konať bez zbytočných prieťahov a priznal mu primerané finančné zadosťučinenie vo výške 2 000 eur, ako i úhradu trov konania.

II.

4. Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

5. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

6. Predmetom ústavnej sťažnosti je tvrdenie sťažovateľa, že postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 38 Cb 153/2013 došlo k porušeniu jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v dôsledku niekoľkoročnej nečinnosti okresného súdu v predmetnej právnej veci, ktorý do podania ústavnej sťažnosti zo strany sťažovateľa vec právoplatne neskončil.

7. Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec prerokovala bez zbytočných prietahov.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

8. Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu je dôvodom na odmietnutie sťažnosti pre jej zjavnú neopodstatnenosť absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným rozhodnutím alebo iným zásahom

orgánu štátu do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej, ako aj nezistenie žiadnej možnosti porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by ústavný súd mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (mutatis mutandis III. ÚS 138/02).

9. Pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy si ústavný súd osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 280/08).

10. Ústavný súd sa osobitne zameril na preskúmanie opodstatnenosti sťažnosti sťažovateľa, keďže pri sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru odmieta sťažnosť ako zjavne neopodstatnenú, ak *„vzhľadom na skutočnosť, že celková doba konania pred súdom, ako aj postup zákonného sudcu nesignalizovali reálnu možnosť zbytočných prietahov, a tým ani porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy“* (II. ÚS 109/03), resp. ak *„argumenty v sťažnosti sťažovateľa nepreukázali v čase podania sťažnosti takú intenzitu porušenia označeného základného práva, aby bola sťažnosť prijatá na ďalšie konanie“* (II. ÚS 93/03, II. ÚS 177/04). Z judikatúry ústavného súdu ďalej vyplýva, že nie každý zistený prietah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (I. ÚS 66/02, I. ÚS 154/03, I. ÚS 38/04, III. ÚS 199/02, IV. ÚS 147/04, IV. ÚS 221/05).

11. Vychádzajúc z doterajšej stabilnej judikatúry ústavného súdu, je potrebné poukázať na to, že v prípade, keď ústavný súd zistil, že charakter postupu všeobecného súdu sa nevyznačoval takými výraznými prietahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné prietahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy (čl. 6 ods. 1 dohovoru), nevyslovil porušenie základného práva zaručeného týmto článkom ústavy (napr. II. ÚS 57/01), prípadne návrhu buď nevyhovet (napr. I. ÚS 11/00), alebo ho odmietol ako zjavne neopodstatnený (napr. III. ÚS 59/05, IV. ÚS 221/05).

12. Podľa názoru ústavného súdu nemožno na základe skutočností uvedených v sťažnosti považovať postup okresného súdu za taký, ktorý by bolo možné kvalifikovať ako zbytočné prietahy v konaní v zmysle citovaného článku ústavy.

13. Podľa názoru ústavného súdu doterajší priebeh konania pred označeným súdom bol – napriek možnosti efektívnejšieho a koncentrovanejšieho konania zo strany okresného súdu – bez významnejších prietahov, a preto nezakladá reálnu možnosť vyslovenia porušenia základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Až pokračujúca nečinnosť okresného súdu by eventuálne mohla spôsobiť porušenie jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (čl. 6 ods. 1 dohovoru), čo však ústavný súd v súčasnom období nemôže posúdiť.

14. Ústavný súd, vychádzajúc z obsahu sťažnosti, vyhodnotil, že v konaní vedenom na okresnom súde pod sp. zn. 38 Cb 153/2013 zatiaľ nedošlo k takej intenzite zásahu do práv sťažovateľa, ktorá by zodpovedala ústavnorelevantnému porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (čl. 6 ods. 1 dohovoru).

Z uvedených dôvodov ústavný súd po predbežnom prerokovaní odmietol sťažnosť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

15. Keďže sťažnosť bola odmietnutá ako celok, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľa v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

16. V kontexte podanej ústavnej sťažnosti ústavný súd v závere poznamenáva, že vlastným šetrením vo veci zistil, že sťažovateľ nevyužil možnosť podať sťažnosť na prietahy v súdnom konaní vedenom na okresnom súde pod sp. zn. 38 Cb 153/2013 podľa § 62 a nasl. zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdoch“) a rovnako ústavnému súdu

nepreukázal, že by túto podmienku nespĺnil z dôvodov hodných osobitného zreteľa (§ 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Účinnosť takého právneho prostriedku ochrany pred zbytočnými priet'ahmi v súdnom konaní potvrdzuje aj znenie zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ktorý vo viacerých ustanoveniach zdôrazňuje povinnosť sudcu konať bez zbytočných priet'ahov a ustanovuje za také priet'ahy aj disciplinárnu zodpovednosť [§ 2 ods. 2, § 30 ods. 4, § 52 ods. 1, § 116 ods. 1 písm. b) a § 118 ods. 1 citovaného zákona].

Podobne aj zákon o súdoch v § 64 ods. 1 ustanovuje, že *„Účelom vybavovania sťažnosti je zistiť, či v danej veci boli spôsobené priet'ahy v konaní...“*. V zmysle prvej vety druhého odseku citovaného zákonného ustanovenia *„Orgán, ktorý vybavuje sťažnosť, je povinný na účel zistenia stavu veci prešetriť všetky skutočnosti.“*. Napokon podľa tretieho odseku predmetného zákonného ustanovenia *„Ak orgán poverený vybavovaním sťažnosti zistí, že sťažnosť je dôvodná, prijme a zabezpečí vykonanie opatrení na odstránenie nedostatkov, ak je to potrebné, vyvodí za vzniknuté nedostatky voči zodpovedným osobám dôsledky.“*

17. S poukazom na už uvedené (bod 16) a vychádzajúc z obsahu podanej ústavnej sťažnosti, ústavný súd v závere konštatuje, že samotný sťažovateľ nielenže nevyužil možnosť podania sťažnosti na priet'ahy v konaní priamo okresnému súdu, ale rovnako sa o konanie (v rámci ktorého vystupoval ako žalovaný, pozn.) nijako „nestaral“, svojou vlastnou pasivitou neprispel k odstráneniu ním tvrdenej nečinnosti okresného súdu a sám bol vo veci nečinný až do momentu, kým mu zo strany okresného súdu nebolo doručené uznesenie sp. zn. 38 Cb 153/2013 z 20. septembra 2016, ktorým mu okresný súd uložil v lehote 15 dní písomne vyjadriť sa k podanej žalobe žalobcu s poukazom na ustanovenie § 167 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok.

18. Ústavný súd v okolnostiach posudzovanej veci taktiež zdôrazňuje, že toto rozhodnutie nezakladá prekážku veci rozhodnutej v zmysle § 24 písm. a) zákona o ústavnom súde, a preto nebráni tomu, aby po splnení všetkých zákonom predpísaných

náležitostí sťažovateľ v tejto veci v prípade zotrvania na stanovisku, že postupom okresného súdu v nej dochádza k zbytočným prieťahom, predložil ústavnému súdu novú sťažnosť.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 23. novembra 2016